

PODELJENI SVETovi – DOSELJENICI U HAMBURGU

Kroz „vrata u svet“ izišli su milioni – dobrovoljno ili pod moranje. Ali mnogi su, dolazeći iz okoline ili iz daljine, izabrali ovaj grad kao Novi svet. Većina ih je ostala nepoznata u brojkama: Hamburgu još uvek teško pada da se pozabavi svojim strancima i svojim sećanjem.

Izložba „Podeljeni svetovi“ podseća da su „kvidjesi“, tj. novopridošlice uvek doprinosili razvoju privrede i kulture kao i slici metropole otvorene prema svetu – sve do danas.

Retkim likovnim i pisanim dokumentima iz starije istorije hamburške migracije izložba rasvetljava period „gastarbajtera“ i „prisustvo“ sadašnjih izbeglica iz perspektive između javnog i privatnog života. Mnogostruko osmišljeni filmovi i neuobičajen prikaz objekata omogućuju posetiocu upečatljiv doživljaj izložbe.

Njoj su skoro 100 Hamburžanki i Hamburžana raznih nacija, nacionalnih grupa, slojeva i pogleda na svet dali lik i glas, sećanje i objekte, slike i dokumente.

SVETovi RADA

Migranti rada iz perioda vrbovanja od 1956. - 73. zašli su već u godine, dobili penzije, ostali bez posla ili su se ipak vrtili u zemlje svog porekla. Zato je **Muzej rada** iskoristio uskoro poslednju šansu da zabeleži i prikaže javnosti i lične istorije migranata „prve generacije“.

Sa prestankom vrbovanja doprinos zaposlenih migranata „privrednom čudu“ bio je uglavnom manje vidljiv od doprinosa gastronomi i individualnih trgovaca. U međuvremenu su se ovima pridružili nameštenici, akademski obrazovani i umetnici, preduzetnici, „pozajmljeni“ radnici kao i oni na „tipično gastarbajterskim radnim mestima“.

Izložba izveštava o izazovima vrbovanja, o gledanju firmi na „svoje gastarbeitere“, o radu ljudi i žena, koje su prednjačile, o donetim sposobnostima, kojima ovde nije odavano nikakvo priznanje, i o postignućima ljudi koji su bili prinuđeni da se radikalno preorijentišu. Priče o uspehu, ne samo priče roditelja deci, pokazuju se u raznim dimenzijama i oblicima.

RASTANAK OD KOFERA?

Od provizornog prihvatnog doma ili lošeg stana preko odlaganja povratka u zavičaj dalak je put do „starosti u tuđini“. Protagonisti izložbe daju uvid u raznolik proces odomaćivanja: od donetih korisnih predmeta preko otkrića grada i slobodnog vremena sve do sopstvenog sređivanja i snalaženja sa drugima: prema sopstvenim mogućnostima, prema tuđoj ili sopstvenoj volji, u zavisnosti od tradicije i novih formi ophođenja, s obzirom na porodičnu situaciju. Značaj međusobne povezanosti za samopotvrđivanje i lične puteve može se naslutiti.

Otvoreni javni prostor pogoduje zajedničkom životu. Ali mnogo više se moralo uraditi na postizanju društvenog učešća, i urađeno je: privatnom inicijativom, od strane raznih organizacija i sa zvanične strane.

Polazna situacija se ne sme zaboraviti: gradska vrata i „propust iz nužde“ do danas tematizuju mehanizme otvaranja i isključivanja u odnosu prema doseljenicima; neravnopravnost i škakljive životne situacije, - slike hamburških fotografa svedoče o otporu protiv diskriminacije.

HAMBURŽANKE I HAMBURŽANI

Šta ostaje od predstave zatvorenih kultura i identiteta? Ni od koga se ne očekuje da sebe bez protivljenja smatra pripadnikom kruga jedne kulture niti da se lepo oseća u nekoj „veleprodavnici identiteta“. Kako se kreće čovek između „zavičaja“ i mesta koje mu je postalo „kod kuće“? Šta tu predstavlja Hamburg?

Kroz panoramu umetničkih fotografskih portreta i pred pozadinom vožnje taksijem Novo-Hamburžani i Novo-Hamburžanke se obraćaju posetiocima, prikazujući „tipičnog Hamburžanina“ u novom svetlu.

O društvenom suživotu i životu bez međusobnog dodira govore te priče – o podeljenim svetovima u pozitivnom i negativnom smislu, Izložba Vas poziva da taj smisao otkrijete.